

KES TEAB ASSAMALLA

MÄLESTUSTAHVLIST?

Kolmekümnendail aastail toimus Assamallas omanäoline kultuurisündmus: pandi mustale marmortahvile kuldsete tähtedega kirja nende Porkuni valla meeste nimed, kes langesid Vabadussõjas ja I maailmasõja rinnetel.

Asja algataja ja korraldaja oli kohalik talupidaja ja kultuuritegelane Karl Roosaar. Tema ettevõtmist toetasid langenute omaksed ja järeltulijad. Ühiselt kanti mälestustahvli valmistamisega seotud kulud. Oma kaasabi osutasid ka vallavanem Jaan Roosaar ja vallasekretär August Malla.

Rakvere kivitööstuses valminud 1,2x1 m suurune mälestustahvel õnnistati, avati ja kinnitati suure pidulikkusega vallamaja koosolekuteesaali seinale. Tahvli ülaosas seisis pühendus: «Isamaa ilu hoieldes, vaenlaste vastu võideldes langesid Porkuni vallast:». Järgnesid 7 Vabadus- ja 36 maailmasõjas langenute nime. 43 sõjaohvrit ühest väikesest vallast — eks näita see meie rahva ajaloolist traagikat. (Täpsustuseks olgu öeldud, et 1938. a. reformiga nimetati Porkuni Assamalla vallaks. Endises põllukivist vallamajas asub praegu Assamalla kauplus.)

Kui 1940. aastal Eesti iseseisvus likvideeriti ja algas meie elulaadi, kultuuriväärtuste ning traditsioonide põhjalik lammutamine, siis võtsid kohalikud elanikud mälestustahvli vallamaja seinalt ja peitsid välistrepi jalamile mulla alla. Maja remondi käigus 1987. a. tuli see päeva-vaalgele. Töömehed asetasiid tahvli maja välisseina äärde. Paari päeva pärast oli see seal kadunud. Kes selle ära viis? Ja mis eesmärgil? Praegu võiks mälestustahvli kui kohaliku kultuuri- ja ajaloolise muisäise sobivasse kohta üles seada.

Kui keegi teab Assamalla mälestustahvli praegusest asukohast, siis palun sellest teatada Ülo Tähistele Assamallas (tel. 929-06).

Peep KÄRP

1918 1920

Isamaa ilu hoieldes
vaenlaste vastu võideldes langesid
Porkuni vallast:

Ahlberg Jakob	Rebane Karl
Kroon Arnold	Humm Johannes
Püss Hans	Saks Gustav
Winberg Roman	

1914 1918

Ilmasõjas langenud ja kadunud:

Allis Andres	Nukk Alfred
Allik Eduard	Reismann Aleks.
Allori Julius	Riisberg Rudolf
Apfelbaum Joh.	Rosenbaum Joh.
Griffel Heinrich	Ross Gustav
Griffel Jakob	Siipan Karl
Janno August	Siiswerk August
Juss Rudolf	Siiswerk Eduard
Kapper Joh.	Sikstus Rein
Kirsch Rudolf	Sirik Aleks.
Kukk Joh.	Tuuba Jaan
Kukk Rudolf	Ukkil Richard
Kubarsepp Rud.	Tiivas Aleks.
Lerm Joh.	Tenis Jakob
Lewald Wold.	Weldt Albert
Lilmer Oswald	Weldt Oskar
Nukk Aleks.	Wilberg Jaan
Rallo August	Kruusman Karl